

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Iosephi Mariae Svaresii, Episcopi Vasionensis, Praenestes
Antiqvae Libri Dvo**

Suarès, Joseph Marie

Romae, 1655

De rebus gestis à Pr[a]enestinis ad an. V.C.CCCLXXIV 22

urn:nbn:de:hbz:466:1-11894

GEN. M.VNICIP.

C. TALONIVS. CYPARVS

PATER. ET

C. TALONIVS. CYPARVS

FILIVS

D. D.

Primi qui Romani ciues renuntiati fuerunt e Latini- nis populis, cum illi defecissent, ab Appiano dicun- tur Tiburtes atque Prænestini: Municipales tamen re- mansere suæ Ciuitatis. Erant autem liberi, neque so- lum foederati antea, cum exulibus Romanis Prænestæ commorari liceret, vt antea obseruauimus e Poly- bto, & honoris cum Populo Romano participes: Di- ctatura nempe gaudebant.

L. 2. Bell. Ciuil.

Regius pempt. 1. Tiburt. Hist.

Idem l. 2. c. 6. pempt. 1. Et l. 3. c. 1. ex Liuius l. 23. & 42.

De rebus gestis a Prænestinis ad annum

V. C. CCCLXXIV.

CAPVT XXII.

I lubeat urbem introspicere, atque res domi forisque gestas pernoscere, politi- am urbis inquirere decet. sub Regulis, seu Toparchis primum administrata fuit.

Ex his Herilum vnum nouimus, cui tres animæ fuere. de illo iam supra egimus. postea Colonia eo ex Alba deducta Albanis Regibus paruit. sed Albæ regno Romam translato, euersaque Alba mansit in Lati- norum foedere seu Republica. Apud Dionysium Halycarnasseum Tullus Fufecius Albanum sic allo- quitur.

L. 1. Antiq. Rom.

Γχαναί δὲ τεκμηριώσαι τὸ κράτος αὐτῆς πολλὰ πόλεις ἐκ τῆς Λατίνων ἔσαι γέρας, καὶ τὴν κτίσιν ἀφ' ὑμῶν ἔχουσαι, καὶ τὴν ὑμετέραν ὑπεριδέσαι πόλιν, ἢ αὖν θεωρη- σαρέκασαι,

χωρήκασι, κὴ ὑπὸ Ρωμαίων ἀρχαδα μᾶλλον ἀξίωσιν ἢ
 ὑπὸ Ἀλβάνων. Idem auctor ubi agit de Alba diruta
 scribit: Ἡ τὰς πρὶάκοντα Δατίνων ἀποικίσεως πόλις,
 κὴ πάντα τὸν χρόνον ἤγασα μὲν ἢ πᾶ ἔθνεσ ὑπὸ τῆς ἐσχάτης
 ἀποικίσεως καὶ θαιρεθεῖσα. Certe omnes Latini abs Al-
 ba oriundi, & ab Tullo res omnis Albana cum colo-
 nis suis in Romanum cessit imperium. Anno xv. post
 Albæ excidium Romani bellum intulere Latinis, seu
 Dionys. Hal. 2. 3. xxx. illis Albanorum colonijs, ac per quinquennium
 gessere. pax mox inita, donec a Tarquinio prisco
 prælijs attriti Latini Romanorū in societatem & ami-
 citiam recepti fuerunt imperata facturi. Hinc Romæ
 L. 1. dec. 1. c. 38. Tarquinius Priscus triumphavit de priscis Latinis, te-
 ste Livio. & in conventū Ferentino Tarquinius Su-
 perbum Urbis Regem gentis ἡγμόνα, id est Ducem
 seu Principem Latini constituerunt: sicut Tarqui-
 nium eius avum, & Tullum. vnde Sexus iactabat
 se Lucretiæ: *Imperabis mecum Romanis, Latinis, Etru-
 scis, &c.* Idemque Livius refert, Tarquinium Super-
 bum edixisse ad Lucum Ferentinæ in conventu La-
 tinorum, tamen foedus renouasse. Anno ab Vrbe
 Lib. 4. c. 10. condita cclv. Coss. fuere T. Aebutius, & P. Veturius.
 L. 1. c. 52. his Consulibus Fidenæ obsessæ, Crustumeria capta,
 Præneste ab Latinis ad Romanos descivit. nec ultra
 L. 2. c. 19. Latinum bellum gliscens iam per aliquot annos di-
 Dio 1. 5. latum. verum anno sequenti ab Vrbe condita cclvi.
 Dionys. Hal. post deditos Lartio Consuli Fidenates Latini omnes
 apud Ferentinum conveniunt, initoque foedere con-
 spirant in Romanos, eisque bellum indicunt. In hoc
 foedus nomina & iururandum dedere proceres Ari-
 cini, Bouillani, Buletani, Corani, Cornerani, Gabini,
 Laurentini, Lanuini, Lauinienes, Labicani, No-
 mentani, Norbani, Prænestini, Pedani, Querquetu-
 lani, Satricani, Scaptini, Serini, Tellini, Tiburtini,
 Tuscu-

Tusculani, Trebani, Veliterni, ex his omnibus populis delectu iuniorum habito, tantū copiarum contractum iri, quantum Octauio Manilio, & Sexto Tarquinio satis videretur; & vt honestam belli causam prætenderet, Legatos Romam miserunt nobilissimos viros ex vno quoque populo. Tandem victi Latini, & Castores visi Romanis fauere ad lacum Regillum: & ab his renouatum fœdus cum Latinis anno V.C. CCLVIII. biennio post, V.C. CCLX. L. Lucretio Tricipitino, & T. Veturio Gemino Coll. *Veturius missus in Volscos ad bellum ultrò inferendum. Tricipitinus populationibus arcendis sociorum agro oppositus non ultra quàm in Hernicos procedit. Veturius primo praelio hostes fundit, fugatque: Lucretium, dum in Hernicis sedet, prædonum agmen sefellit supra montes Prænestinos ductum, inde dimissum in campos vastauere agrum Prænestinum, Gabinumque ex Gabino in Tusculanos flexere colles. Vrbi quoque Romæ ingens præbitus terror; magis magis in re subita, quàm quod ad arcendam vim parum virium. Q. Fabius præerat Vrbi, is armata iuuentute, dispositisque præsidijs tuta omnia ac tranquilla fecit.* Neque poterant assuescere Romano iugo Latini; Nam defecere anno V.C. CCCLXV. Tribunis Consulari potestate A. Valerio Publicola iterum, L. Virgino, P. Cornelio, A. Manlio, L. Aemilio, L. Postumio, qui post pugnam ad lacum Regillum factam per annos propè centū, nunquā nisi ambigua fide, in amicitia Populi Romani fuerant. Anno V.C. CCCLXIX. defecere rursus: sed anno V.C. CCCLXXI. de Prænestinorum quoque defectione fama exorta primū, arguentibusque eos Tusculanis, & Gabinis, & Labicanis, quorum in fines incursum erat, ita placidè abs Senatu responsum est, vt minus credi de criminibus,

Dionys. l. 6.

Liu. l. 3. c. 8.

Pighius Fast.
Liu. l. 6. c. 2.

Liu. l. 6.

Liu. l. 6. c. 27.

K bus,

Liu. c. 22.

Righ. p. 237.

In Camillo.

bus, quia nollent ea vera esse, appareret. Insequenti anno Sp. & L. Papirio Tribunis Consulari potestate ab V. C. CCCLXXII. ad Velitras aduersus maiora poenè auxilia Prænestinorum, quàm ipsam colonorum multitudinem secundo prælio pugnatum est. ita ut propinquitas Urbis hosti & causa maturioris fugæ, & vnum ex fuga receptaculum esset. Oppidi oppugnatione Tribuni militum Consulari potestate, qui Legiones eò duxerunt Sp. & L. Papirius, collegis quatuor Ser. Cornelio Maluginense quartum, Q. Seruilio, C. Sulpitio, L. Aemilio quartum Tribunis ad præsidium Urbis, & si quis ex Etruria noui motus nuntiarentur (omnia enim inde suspecta erant) relictis, abstinere; quia & anceps erat, nec in perniciem Coloniam pugnandum censebant. Litteræ Romam ad Senatum cum victoriæ nuntijs acriores in Prænestinum, quàm in Veliternum hostem missæ. Itaque ex S. Cōsulto, populique iussu bellum Prænestinis indictum; qui coniuncti Volscis anno insequenti Satricum Coloniam Populi Romani pertinaciter à Colonis defensam vi expugnarunt, foedeque in captos exercere victoriam. Eam rem ægrè passi Romani M. Furium, Camillum sextum Tribunum militarem cū L. Furio, & alijs creauere, anno V. C. CCCLXXIII. Volscum bellum M. Furio Camillo decretum, & L. Furius adiutor datur, qui impatiens Volscos ad Satricum aduersus, abs illis primùm fugatur; sed Camillo iuante mox fundit, uti Plutarchus narrat. Anno V. C. CCCLXXIV. post victos Latinos à Manlio Consule, cum Decius se deuouisset, Prænestini, ac Volsci cum ingenti exercitu deuastarunt agros sociorum Populi Romani, & Lucium Furium, eis opem dum ferret, represserunt, verùm à Camillo collatis mox signis vincuntur, & illorum magna strages fuit edita.

De